

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o. Bratislava
 Detašované pracovisko bl. Sára Salkaháziovej Rožňava

UČEBNÝ PLÁN PREDMETU

Názov predmetu:	KREŠŤANSKÁ ANTROPOLOGIA	
Vyučujúci:	doc. ThLic. Mgr. Peter Laca, PhD.	
Podmieňujúce predmety:		
Študijný program:	Sociálna práca	Forma štúdia: externá-bakalárske
Kategória predmetu:	Povinný	Obdobie štúdia: 1. Ročník /ZS
Forma výučby:	prednáška/cvičenia	Rozsah výučby: 1/0 hod.
Forma ukončenia:	<u>skúška</u> /klasifikovaný zápočet	Počet kreditov: 2 kredity

Dátum prednášky / cvičenia:	Obsah prednášky / cvičenia
Prednáška – 21.10.2023	Kresťanská antropológia - vymedzenie predmetu skúmania, Kresťanská antropológia ako vedná disciplína, zakladatelia antropológie a ich diela (M. Hundt, O. Casmann, J. F. Blumenbach, C. Linné), rozdelenie antropológie.
	Stvorenie a prirodzenosť človeka - definovanie priebehu stvorenia človeka podľa Svätého písma, stvorenie človeka na Boží obraz, človek stvorený ako muž (Adam) a žena (Eva), ich jednota s poukázaním na prirodzenosť a dualita s poukázaním na pohlavnosť, prirodzený základ pre manželstvo a rodinu.
	Antropický princíp - filozofická koncepcia, pôvod antropického princípu, vysvetlenie súboru vedeckých poznatkov dokazujúcich, že všeobecné fyzikálne zákony sú nastavené tak, aby vo vesmíre mohol vzniknúť inteligentný život. Charakteristika antropickej teórie - človek ako dôvod k jestvovaniu vesmíru. Tri druhy tohto princípu: „slabý antropický princíp“ - môže vzniknúť život; „silný antropický princíp“ - musí vzniknúť život; „finálny antropický princíp“ - vzniknutý život zostane natrvalo (J. Krempaský).
	Koncepcia človeka v európskom myslení - <i>grécke myslenie</i> (grécko-antická tradícia - obdobie mýtu, grécko-antická tradícia - obdobie filozofie), kresťanské myslenie (čas má začiatok i koniec), novoveké myslenie (ľudský rozum a intelekt je mierou všetkých vecí). Človek a filozofia - individualita a spoločenstvo.
	Prirodzenosť človeka - charakteristika: <i>telo</i> (gréč soma; lat. corpus), <i>duša</i> (gréč. psyché; lat. anima), <i>ľudské svedomie</i> , teológia ľudského tela a ľudskej duše, vnútorný život človeka (duševný a duchovný), tri „stavy ega“ v ľudskej psychike („rodíčovské ja“, „detské ja“ a „dospelé ja“).
	Typológia človeka - základné ľudské typy, charaktery, ľudské svedomie, typológia ľudskej duše a ľudského tela, ľudská typológia: Hippokratova - <i>sangvinik, choleric, flegmatik, melancholik</i> a Kretschmerova - podľa stavby tela: piknický typ, asketický typ, atletický typ
	Ľudská rodina - základné definícia, charta práv rodiny a jej dvanásť článkov, kresťanská rodina - domáca cirkev, prostriedky, ktorými sa tvorí domáca cirkev.
	Kultúra života verus kultúra smrti - zavedenie výrazu kultúry smrti sv. pápežom Jánom Pavlom II. a opis fenoménu kultúry smrti (umelé oplodnenie, umelý potrat, eutanázia, rodová rovnosť), fenoménu kultúry smrti - ponúkajúci len čiastkový (neúplný, skreslený, zavádzajúci) pohľad na človeka, snaha o masové rozšírenie najrôznejších metód a spôsobov zabitia ľudského tela a súčasne zatratenia ľudskej duše (encyklika EV).
	Záverečný test/ústna skúška. Ukončenie predmetu.

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. Na absolvovanie predmetu je potrebná minimálne 50 % aktívna účasť na prednáškach. Neúčasť na prednáškach musí byť riadne ospravedlnená u vyučujúceho, ktorý určí náhradu v zodpovedajúcej forme - vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému.
2. Vypracovanie zadaných úloh určených počas prednášky.
3. Záverečný test / ústna skúška.
4. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorého vedomosti budú hodnotené na 60 % alebo menej. Na hodnotenie A je potrebné dosiahnuť **91% – 100%** celkového hodnotenia; **B: 81% – 90%**; **C: 73% – 80%**; **D: 66% – 72%**; **E: 61% – 65%** celkového hodnotenia.

Hodnotenie – ukončenie predmetu: Test/ústna skúška

Test pozostáva z 10-tich otázok , v testoch je buď 10 otvorených alebo 10 zatvorených otázok. Každá správne a vyčerpávajúco zodpovedaná otázka má hodnotu **1 bodu**. Spolu je možné získať **10 bodov**. Pri otvorených otázkach, kde nie je presne, vyčerpávajúco a jasne zodpovedaná otázka - je hodnota bodu adekvátne percentuálne krátená - teda znížená.

Odporúčaná literatúra:

1. LACA, P. 2021. *Príbehy na rozjímanie pre zdravie duše. Text pre napĺňanie duchovných potrieb študentov a pracovníkov sociálno-zdravotníckych profesií*. Bratislava : VŠZaSP s. Alžbety, DP bl. Sára Salkaázi Rožňava, 2021, 193 s. ISBN 978-80-8132-229-7.
2. LACA, P. 2016. *Človek ako subjekt a princíp univerzalizmu v Kantovej sociálnej filozofii*. In: *Subjekt v modernom prostredí, jazyce a komunikaci*. Antonín Dolák a kol. Ostrava : Ostravská univerzita, 2016, s. 53-60. ISBN 978-80-7464-847-2.
3. LACA, S., LACA, P. 2011. *Identita postmoderného človeka a výchovy*. In: *Prohuman, odborný internetový časopis - sociálna práca, psychológia, pedagogika, sociálna politika, zdravotníctvo, ošetrovatelstvo*. Dostupné na internete: <http://www.prohuman.sk/identita-postmoderneho-cloveka-a-vychovy>. ISSN 1338-1415.
4. SVĚTÉ PÍSMO STARÉHO A NOVÉHO ZÁKONA. 2014. Trnava : SSV, 2014. 1612 s. ISBN 978-80-81601-066-0.
5. JÁN PAVOL II. 1995. *Evangelium vitae*. Trnava : SSV, 1995, 195 s. ISBN 80-7162-097-1.
6. VODÁKOVÁ, A., VODÁKOVÁ, O., SOUKUP, V. 2000. *Sociální a kulturní antropologie*. Praha, 2000.
7. JAN PAVOL II. 2015. *Teologie těla*. Praha : Paulinky, 2015.
8. JASOBUS, W. 2015. *Kresťanská antropológia a rodová (gender) teória*. Dostupné na internete: <https://www.kbs.sk/pdf/BISKONF/VIAntGend2015.pdf>.
9. SOKOL, J. 2008. *Filosofická antropologie*. Praha : Portál, 2008
10. ŠLOSIAR, J. 2002. *Od antropologizmu k filozofickej antropológii*. Bratislava : Iris, 2002.
11. SOUKUP, V. 2000. *Přehled antropologických teorií kultury*. Praha : Portál, 2000
12. LETZ, J. 1994. *Filosofická antropológia*, Bratislava, 1994.

Posledná úprava: 29.09.2023